

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keверberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

TANDPASTA IS GEEN SNOEFGOED

HET ETEN VAN tandpasta kan schadelijk zijn voor de gezondheid van kinderen. Overmatig poetsen in sommige gevallen ook. Maar bij normaal gebruik behoeft er beslist geen vrees te bestaan voor mogelijke schadelijke gevolgen. Dit is gebleken uit een onderzoek dat prof. dr. L. A. van der Woerd van het farmacologisch laboratorium van de Rijksuniversiteit in Utrecht heeft ingesteld naar de gevolgen van het chronisch gebruik van tandpasta's, lezen wij in het Nieuwsblad van het Noorden.

Prof. Van der Woerd's advies aan de ouders van kleuters luidt: leer uw kinderen dat tandpasta geen snoepgoed en ook geen speelgoed is. Prof. Van der Woerd acht dit advies de enige remedie, want de misstand wordt niet weggeruimd wanneer alle tandpasta's naar gevarenkans zouden worden onderzocht en ingedeeld. Men kan niet verder komen dan de thans reeds gestelde eis, dat de tandpasta, die in veel gevallen meer een schoonheidsmiddel dan een hygiënisch bevorderend produkt is, niets mag bevatten dat de gezondheid mogelijk kan schaden, zo meent prof. Van der Woerd.

De Keuringsdienst van Waren kan alleen eisen stellen, waaraan bij normaal gebruik een artikel moet voldoen. Eten van tandpasta is geen normaal gebruik, vindt prof. Van der Woerd, maar een feit is, dat heel wat kinderen het doen, omdat ze graag pepermint eten...

Raar maar waar

EN WAT OVERIGENS te denken van Engelse jongeren, die tandpasta op hun sandwiches eten. Het is raar maar waar, want prof. Van der Woerd zag dit verschijnsel onlangs signaleerd in een wetenschappelijke publikatie...

Tijdens de enige jaren geleden in het Utrechtse farmacologische laboratorium begonnen onderzoeken, is prof. Van der Woerd gestuit op chlo-

roformhoudende tandpasta, die bij overmatig gebruik even gevaarlijk kan zijn als een tandpasta die lijkt op die, waarmee voor de oorlog wel zelfmoord werd gepleegd. Deze medische tandpasta werd beschreven in een farmacologisch vademecum. De fabrikant ervan wenste prof. Van der Woerd niets mee te delen over de samenstelling, waarop hij zelf is gaan onderzoeken. De schadelijke werking bij veelvuldig gebruik bleek zonneklaar. Muizen stierven als ratten.

De schadelijke werking bij mensen is evenwel moeilijk te constateren. Maagpijn kan een aanwijzing zijn, maar ook kan de lever worden aangetaast. De nadelige gevolgen daarvan openbaren zich evenwel pas vele jaren later. Prof. Van der Woerd meent daarom dat niet voldoende kan worden gewaarschuwd tegen het pathologisch gebruik van tandpasta door kinderen.

ELEKTRONISCHE KWAKZALVERIJ

Vader en zoon Roby, in het brouwersstadje Tiffin in de Amerikaanse staat Ohio, brachten enige machines in de handel, waartegen een Federaal Gerechtshof thans is opgetreden. Het waren waardeloze machines die voor bedragen, die tot 1200 dollar liepen, werden verkocht aan kwakzalvers en aan bevoegde genezers.

Om de verkoop van deze elektronische apparaten te bevorderen waren pseudo-wetenschappelijke rapporten opgesteld in een medische terminologie. Dit werd verspreid door de „Internationale Elektronische Research Vereniging." Het adres van die „vereniging" was echter hetzelfde als dat van de fabriek van de heren Roby.

vervolg op pag 3

ALGEMENE LEDENVERGADERING

te houden op zaterdag, 28 november 1964, om 15 uur, in het American Hotel (Blauwe zaal) te Amsterdam (ingang Leidseplein).

Agenda:

1. Opening.
2. Notulen van de Algemene Vergadering van 25 april 1964.
3. Ingekomen stukken en mededelingen.
4. Begroting 1965.
5. Verkiezing bestuursleden.

Aan de beurt van aftreden zijn de heren L. Brest, J. E. Buiten, Mr J. E. Goudsmit en A. P. N. de Groot, allen herkiesbaar.

Het bestuur adviseert deze leden te herkiesen.

De heren Dr J. H. Ligterink en Dr H. H. Scholten hebben als lid bedankt. Voorgesteld wordt in hun plaats te benoemen mejuffrouw Drs P. H. van Marle, in haar hoedanigheid van vertegenwoordigster van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Pharmacie, en de heer J. J. Aukema in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde.

6. Bespreking werkzaamheden der reorganisatiecommissie.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

WONDERSTEEN KWAM UIT GEITENMAAG

In de collectie van de Amsterdamse juwelier K. A. Citroen is een merkwaardige steen, een zg. bezoarsteen, gevat in filigraingoud. Dergelijke stenen waren eens duizenden guldens waard, omdat men ze een grote magische kracht toedichtte. Zo zou de bezoarsteen die uit het Oosten kwam, de potentie van de man vergroten. Ook kende men de steen een afdrijvende werking toe. Bruiden en zwangere vrouwen mochten de steen niet dragen.

Oosterse potentaten droegen de bezoarsteen op de buik, onder de navel. In bijzondere gevallen, wanneer de zieke een vorst was of een paus, werd de bezoarsteen wel verbrijzeld en als geneesmiddel ingegeven. Men vertelt, dat het gevolg was, dat de patiënt hevig ging zweten.

In onze Gouden Eeuw waren de bezoarstenen bij rijke lieden zeer in trek. Kapiteins van Oostinjevaarders poogden en in het Oosten de stenen, die ook daar al prijzig waren, op de kop te tikken voor hun reders. Het exemplaar, dat in het bezit is gekomen van de heer Citroen en dat gevat is in goud uit India, verwisselde in 1734 in Utrecht voor 2600 gulden van eigenaar.

Het eigenaardige is dat men in West- en Midden-Europa veel waarde toekende aan de bezoarsteen, maar dat de Engelsen er weinig belangstelling voor aan de dag legden. Hier te lande werd de bezoarsteen wel in de wijn gedoopt, waarna het glas wijn voor bedragen in de orde van 25 gulden aan een zieke werd verkocht.

De bezoarsteen is een maagsteen, die in hoofdzaak bij geiten wordt aangetroffen. Hij bestaat uit ingeslikte kiezelsteentjes of haren, waaromheen zich een afzetting van in hoofdzaak gal heeft gevormd. Het woord bezoar is van Perzische afkomst en de stenen werden in hoofdzaak in Perzië en Arabië in de dieren aangetroffen. Arabieren betastten hun geiten en slachtten een dier, waarin zij een maagsteen ontdekten. Het exemplaar, dat in de collectie-Citroen is gekomen — de bezoarstenen zijn heden ten dage zeer zeldzaam — is zo groot als een tomaat en lichtbruin van kleur.

"Uiterst gevaarlijk werk"

OVER GEBEDSGENEZING schrijft ds. E. Pijlman in de „Leidse Kerkbode” het volgende: Het is een bekende zaak dat de heer Sluis uit Boechout (in België) geen blad voor zijn mond neemt. In één van de laatste nummers van het Vlaamse Kerkblad gaat hij tekeer tegen allerlei vormen van goedgelovigheid. Osborn, Maasbach en dergelijke noemt hij onomwonden kwakzalvers. De heer Sluis schrijft: „Heel de „truc” van Osborn en anderen bestaat dus nergens anders uit dan de mensen psychologisch zodanig beïnvloeden dat zij weer anders denken en zodoende de weg naar de tijdelijke of blijvende genezing wordt gebaad.” Hij noemt dit uiterst gevaarlijk werk dat niets met het evangelie te maken heeft. Deze reactie is te begrijpelijker wanneer men bedenkt, dat de heer Sluis natuurlijk geregeld omgaat met mensen die zich voor hun genezing beroepen op O.L. Vrouw van Lourdes of Banneaux.

Op zijn artikel ontving hij een reactie van iemand, wiens moeder door Maasbach als een voorbeeld van won-

WEER: DE GEBEDS- GENEZING

derlijke genezing wordt aangehaald. „Toen zij terugkeerde van een meeting in Heist verklaarde zij genezen te zijn van haar ruggegraatsvervorming, een beenziekte en van chronische hoofdpijn. Wat de beenziekte betreft precies hetzelfde. Wij wisten daar vroeger niets van. Wat de hoofdpijn betreft, mijn moeder neemt per week gemiddeld één gehele tube asperine in. Ook na haar wonderbare genezing”, aldus de brieven schrijver aan de heer Sluis.

Waartoe dergelijke dingen kunnen leiden, bewijst ook de volgende passage uit de brief van de man: „De vorige winter is zij ernstig ziek geweest. Ze gaf toen op, dat ze iets verkeerd gedaan had en God haar daarvoor heeft willen straffen. Zij beweert namelijk dat ze nooit meer ziek kan zijn.” Tot zulke dingen komt het wanneer men dorpen afreist en zogenaamde genezingen op gebed en geloof verricht en dan verder de mensen laat zitten, zonder enige nazorg. Of alleen het advies om vooral niet naar de kerk te gaan. Want de kerk begrijpt immers niets van al deze dingen stellen de gebedsgenezers.

DE WONDEREN UIT HET HONINGKRANTJE

ER IS WEER een honingkrantje van de pers. Huis-aan-huis in een aantal steden verspreid. Het draagt tot titel „De gouden wonderen der natuur!” en opent met een groot opgemaakt artikel: „Artsen tegen het gebruik van chemische produkten”. En de eerste zin luidt: Onze artikelen zijn geen medicijnen!

Die artikelen zijn Prosana Honing, Pan-Abec stuitmeel, de betaamde Koninginnegelei en Prosana Appelazijn. En nu gunnen we ieder van harte een grote honingomzet, maar we hebben toch nog wel enig bezwaar tegen een artikeltje over Prosana honing waarin vetgedrukt onder elkaar een aantal klachten wordt vermeld! Met honing hadden zeer velen daar gunstige resultaten mee bereikt en er onder staat nog eens nadrukkelijk: Van al deze ziekten hebben wij brieven van mensen, die onze Prosana Honing met succes hebben gebruikt.

Wij vinden het ook onverantwoordelijk, wanneer in dit blad, nadat eerst de indruk is gewekt dat het zo aan de kant van de artsen staat (zie boven!) een blikvanger te vinden is van Pure Prosana Honing, waarboven dan met vette letters staat: „Hoge Koorts, Hartzwakte, aderverkalking”. „Prosana honing, aangewend bij hoge koorts zal de temperatuur doen dalen en de ziekte gunstig beïnvloeden”. Onverantwoordelijk, herhalen wij. Want stel nu eens voor dat een moeder haar kind, dat ernstig verkouden is en plotseling hoge koorts krijgt honing geeft, zonder de dokter er bij te halen, die wellicht constateert dat het kind longontsteking heeft? Onze artikelen zijn geen medicijnen, zeggen de Prosana-heren zelf.

Dat rijtje van die klachten, waarover al die brieven zijn binnengekomen? Hier volgt het: astma, bedwateren, bloedarmoede, bronchitis, constipatie, dysenterie, eczeem, galziekte, griep, hoge bloeddruk, hoofdpijn, leverziekte, maagzweer of zweer aan de twaalfvingerige darm, nierziekten, nervositeit, neuralgie, oververmoeidheid, reumatiek, slapeloosheid, slechte spijsvertering, tanden krijgen bij kinderen, te dik worden, verkoudheid, vermoeidheid, versterking bij genezing, voedselstoornissen, wondbehandeling, zenuwzinkingen, enz., enz. . .

Graf werd geschonden om liefdesdrankje te bereiden

DEZER DAGEN KWAM in Italië de familie van een jong meisje, dat in 1956 was doodgereden, tot de ontstellende ontdekking, dat haar graf was geschonden. De politie werd er natuurlijk bij gehaald, daar het hier een ernstig delict betrof. Zij ontdekte al spoedig, dat de dader de vader was van de kerkhofbewaarder, een man van zevenenvijftig jaar. Bij een langdurig verhoor kwam aan het licht, dat de man de stofelijke resten en met name de beenderen gebruikte voor het vervaardigen van . . . liefdesdrankjes. Dit stuk speelt op 29 september van het thans lopende jaar onzes Heren, terwijl op niet heel veel meer dan 250 kilometer afstand het concilie in de Sint-Pieter vergadert, schrijft Jan Dijkgraaf, de Romeinse correspondent van Het Binnenhof.

Natuurlijk en helaas vervolgt hij, gaat het weer om een episode uit het zuiden van Italië, waar nog steeds toestanden heersen en een mentaliteit de samenleving bepaalt, die men niet eens

vervolg van pag 1

ELEKTRONISCHE KWAKZALVERIJ

De elektronische apparaten waren uitgerust met indrukwekkende knoppen en wijzers, elektroden en wat al niet. Het gevaar voor de gezondheid school, aldus een verklaring van de Voedsel- en Geneesmiddelenadministratie van de Ver. Staten, die de zaak bij het Federale Hof aanhangig maakte, niet zozeer in wat deze apparaten doen als wel in wat zij niet doen. Stelt men zijn vertrouwen op het gebruik van een dergelijke apparatuur voor diagnose en genezing dan betekent dit dikwijls, dat men de patiënt passende medische zorg onthoudt en dit is een gevaar voor gezondheid en leven.

Het vonnis van het Federale Hof betrof vier machines, bekend als — even de adem inhouden, a.u.b.! — „Electronic Magnetic Model G”, „Radioclast Model 40”, „Auto-Electronic Radioclast Model 20, Series 900”, en het elektronische analyse-instrument, model F. Ook werd de reclame verboden voor een vijfde machine de „Electro Sine Galvanic Model 200”, die helemaal niet geschikt is voor wat men het reclamemateriaal er wel van beweert.

met de zogenaamde „donkere middeleeuwen” meer mag vergelijken.

Een liefdesdrankje wordt besteld door een man die — kennelijk zonder kans op uitzicht — verliefd is en alles heeft aangewend wat de kunst van verleiden en overreden maar te bieden heeft. Hij wendt zich dan uit wanhoop tot degene, die bekend staat om zijn (of haar) bijzondere gaven op dit gebied. En zo zijn we dan bij het geheimzinnige liefdesdrankje aangeland, dat absoluut ongemerkt aan het slachtoffer moet worden „toegediend”, waarna zij

EPISODE UIT ZUID-ITALIË

binnen de kortste keren bereid zal blijken haar gunsten te verlenen aan de hardnekkig afgewezen minnaar.

Onschuldig? Belachelijk? Laten we even voorzichtig zijn. Dit soort praktijken, ik bedoel veel meer nog: deze „mentaliteit”, is letterlijk levensgevaarlijk. Want de man, die ten lange leste in een toestand raakt, waarin hij beroep doet op toverkollen, wijzen, drankmengers of mengsters en dergelijke (hoog in aanzien staande en goed betaalde) leden van hun kleine samenleving, zo'n man is voor de maatschappij verloren. Hij heeft maar één doel, er bestaat in dit leven voor hem niets anders meer dan zijn zin te krijgen. En als dit, na alles te hebben geprobeerd, soms na jaren van een geestelijk (en lichamelijk) steeds verder opgevoerde spanning, toch mislukt dan vloeit er bloed, dan is een ware moordpartij niet langer te vermijden.

Eer is in het geding

HET KORTE BERICHT kwam in de hele pers zonder commentaar en dat zou eigenlijk al veelzeggend moeten heten. In een plaatsje van 2000 inwoners, waar iedereen elkaar kent, waar inteelt en onvoorstelbare stupiditeit tot in het uiterlijk van de mensen zichtbaar zijn, heerst een afgrondiepe sfeer van geheimzinnigheid. Immers die onbeantwoorde en hopeloze „liefde” van de man voor een bepaald meisje of voor desnoods-getrouwde vrouw, moet geheim blijven. Haar eer is in het geding en de eer van een meisje of vrouw heeft in het Zuiden van Italië letterlijk al rivieren van bloed doen vloeien. Dan dat geheime bezoekje aan de wijze man, die het weten kan. Voorts het allerheimelijkste bezoekje van deze aan de begraafplaats en zijn weerzinwekkende

activiteit aldaar. Dan het (in donker bij kaarslicht) bereiden van het liefdesdrankje, waarbij de meest ondenkbare en ziekmakende ingrediënten worden gebruikt. Vervolgens het tot elke prijs gedaan zien te krijgen dat iemand enige druppels van dit walgelijke spul op welke manier dan ook aan de „beminde” toedient . . . me dunkt, er is op dat moment al een aanzienlijke aantal ingewijden.

En als dan alles mislukt na enkele dagen van een uiterste allerlaatste niet meer te dragen spanning, dan barsten de vernedering, teleurstelling, haat en moordlust los in een opluchtende moordpartij. Eerst het meisje of de vrouw om wie het allemaal begonnen was (soms tien en meer jaren geleden) maar dan de boezemvriend, die vanaf de aanvang op de hoogte was van deze verblindende passie, dan natuurlijk de man of vrouw die dat drankje samenstelde en ten slotte de persoon of personen, die kennelijk hebben nagelaten om het hoe-dan-ook-maar-ongemerkt „toe te dienen”.

Steeds hetzelfde liedje

HET IS VRIJWEL steeds hetzelfde liedje: na zulk een waar bloedbad meldt de dader zich vrijwillig bij de politie, bekent alles, biecht en legt uit, om ten slotte met zijn hoofd op tafel en met doodvermoede en schorre stem te mompelen: „Ik ben nou eindelijk bevrijd . . . sluit me maar op, ik zal in de gevangenis heus wel mijn best doen”.

Op dat moment luiden misschien al de klokken en worden de slachtoffers, begeleid door de halve bevolking — zwijgend — naar hun laatste rustplaats vergezeld. Die rustplaats, waar nu een graf geschonden werd door iemand, die alleen maar aan de politie heeft gezegd, dat hij „n liefdesdrankje” moest vervaardigen. Maar voor wie zal hij nooit zeggen en hoe de achtergronden zijn van deze toevallig aan 't licht gekomen zaak, zal de politie nooit te horen krijgen. Want er bestaat in dat zuiden van Italië een ongeschreven maar ijzeren wet, misschien nog wel het meest kenmerkende en meest onmenselijke van die streken: de wet van het zwijgen.

Zodra de politie verschijnt zitten de alwetende haarscherpe vrouwen en de sluwe berekenende mannen, en de dito vrouwtjes en mannetjes, als evenzovele imbecielen voor zich uit te staren en weten helemaal niks: „Gut, gut, is het graf van dat meisje geschonden? Waar dient dat nou voor, weet u dat, agent? Wat een verhaal . . . waar gaat de wereld naar toe?”

Bij onze Oosterburen komt kwakzalver aan de deur

HET DOOR DUITSE apotheken gratis verspreide blad „Neue Apotheken Illustrierte“ publiceerde in het augustusnummer van dit jaar een artikel „Wat valt er te doen tegen de moderne kwakzalverij?“ Voor kwakzalverij hebben de Duitsers een fraai woord „Kurpfuschertum“, maar de instantie in het bondsland Hessen, die tegen de kwakzalverij strijdt draagt dat woord niet in zijn naam. Zij heet: „Zentrale zur Bekämpfung der Unlauterkeit im Heilgewerbe“. Over „Unlauterkeit“ spreekt men ook bij oneerlijke concurrentie, maar dit terzijde.

Het artikel is in de vraag-en-antwoordstijl geschreven, zoals men die heden ten dag nog al veel aantreft in Duitse weekbladen. Het is het resultaat van een gesprek met de bijna 80-jarige medicus, die aan het hoofd staat van de te Mainz gevestigde centrale tegen de kwakzalverij, als we dat gemakshalve zo even mogen zeggen. Die medicus is de gepensioneerde Obermedizinal-Rat, dr. Roman Schüppert. Een foto bij het artikel laat het archief zien van de mappen met gevallen van zwendel met geneesmiddelen.

Wij zullen hieronder een paar vragen plus antwoorden weergeven omdat zij wel een goed beeld geven van de aard en de omvang van het kwaad bij onze Oosterburen. In een volgend nummer van het Maandblad hopen wij nog een deel van het gesprek met dr. Schüppert weer te geven.

„HOE TREEDT“, VRAAGT de Neue Apotheken Illustrierte aan dr. Schüppen, „de kwakzalverij tegenwoordig naar buiten?“

Het antwoord luidt: De laatste tijd gaat het altijd weer om de nu wel voldoende beruchte „Wonderkuur aan de woningdeur“. Op het platteland verschijnen onbekende personen die met pseudo-wetenschappelijke voordrachten de belangstelling gaande maken en het verlangen om te kopen doen rijpen. Op de daarop volgende dagen gaat men op huisbezoek en probeert de bedoelde medicamenten of geneeskundige apparaten te verkopen. Of wel de vertegenwoordigers van de betrokken firma's, die zich alle mogelijke fantasie-titels aanmeten (bioloog, ogendiagnosticus, medische assistent, wetenschappelijke referent) bezoeken in plattelandsgemeenten zonder meer personen, van wie hen door een terreinverkenning die tevoren is geschied, bekend is dat zij chronische zieken zijn. Zonder enige terughouding bieden zij hen hun preparaten en apparaten aan, doen onjuiste opgaven van de geneeskundige werking en schrikken er ook niet voor terug om onverantwoordelijke beloften te doen zoals een genezing voor de volle honderd procent.

Menig achterdeurtje

MAG DAT NU wel alles, vraagt de verslaggever van de Neue Apotheken Illustrierte aan de Hessische bestrijder van de kwakzalverij.

Dr. Schüppert antwoordt: Stellig mag dat niet. Het gaat hier om handeligen, die strafbaar zijn. Maar het is dikwijls moeilijk de zaak zodanig op te sporen, dat een gerechtelijke vervolging mogelijk is. De tegenwoordige (Duitse) wetgeving op het gebied van de geneesmiddelen laat voor kwakzalvers en zwendelaar menig achterdeurtje open. Die lieden verstaan uitnemend de kunst om tussen de wetsartikelen te jongleren. Maar al te dikwijls hebben de bedrogenen het nakijken.

Ik zie dan ook mijn taak, zegt dr. Schüppert, om actief op te treden bij de rechtbank en de tot nu toe bereikte resultaten stellen mij in het gelijk. Kan men niet direct bedrog aantonen dan blijkt wel, dat bij de boven aangeduide misstanden nog andere wettelijke bepalingen worden overtreden. Maar ook zou een betere medewerking van het publiek veel ten goede doen keren. Helaas wordt de zwendel met patientkuren, voorgewende gezondheidsdietetmiddelen, en in het bijzonder de verkoop van huis tot huis niet zo licht bij de autoriteiten bekend en onttrekt dit optreden zich dus aan een ambtelijk ingrijpen. Soms lukt het alleen om tegenmaatregelen te nemen doordat een patiënt vertrouwelijke mededelingen doet aan zijn huisarts of aan de gezondheidsinspectie. Wie er in is gevlogen zwijgt, omdat hij bij de schade die hij heeft geleden, niet graag ook nog eens er voor uit wil komen, dat hij voor de gek is gehouden en voor spot staat.

CONTRIBUTIE 1964

Enkele leden hebben de contributie over 1964 nog niet voldaan. Zij worden dringend verzocht het verschuldigde nu over te maken.

De Penningmeester

Voor gironummers zie onder aan deze bladzijde.

Pro Juventute - kalender

OOK DIT JAAR voert „Pro Juventute“ weer, ten bate van de bedreigde jeugd, haar kalenderactie. De Oranjekalender 1965 met dertien foto's in kleuren van het Koninklijk gezin is bij alle verenigingen Pro Juventute verkrijgbaar voor f 3,50. Per post dertig cent extra. Waar niet verkrijgbaar giro 51.74.00, kalenderactie Pro Juventute, Postbus 7101 te Amsterdam.

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vicevoorzitter; H. Dijkstra, Bongart 6, Buitenveldert, Amsterdam-Z., Secretaris; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr. H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; Mr. J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; J. E. Buijer, Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid te Zwolle; J. van Baak De matoloog te Utrecht; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; J. Noord te Amsterdam en M. Paulissen te Voorburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: H. Dijkstra, Bongart 6, Buitenveldert, Amsterdam-Z. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts- tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50

Administratie Maandblad:

H. Dijkstra, Bongart 6, Buitenveldert, Amsterdam-Z., Tel. (020) 42.07.58.